

Collegevoorstel

Nummer: 2018-3486

- Openbaar
 Niet openbaar
 Vertrouwelijk

5

Onderwerp
Regionale verevening jeugdzorg

- Besluit
 conform
 conform met opmerkingen
 aangehouden
 niet conform

Beslispunten

1. Vaststellen uitkomst verevening jeugdzorg 2017
2. Vaststellen herberekening verevening jeugdzorg 2015 (optie 1)
3. Instemmen met het voorstel om vanaf 2018 niet meer te verevenen (gaat ook naar de raad)

Verantwoordelijken:

Afdeling : Samenleving
 Naam : W.P.N. van Dijk
 Tel. Nr. : (0543) 49 33 33

Bestuurlijke planning:

Datum college : 28 augustus 2018
 Gewenste datum raad : 18 september 2018
 Voorstel / Mededeling : Voorstel

Paraaf afdelingshoofd

Naam : G.J. van Vliet

GA

Paraaf portefeuillehouder

Naam : A.J. te Lindert

te Lindert

Samenvatting:

Binnen het proces van de transitie van de jeugdzorg is er in 2015, 2016 en 2017 verevend. Bij de verevening 2015 en 2016 hebben we binnen de Achterhoek verevend op zowel overschotten als tekorten. Vanaf 2017 is door de Achterhoekse colleges besloten enkel op de tekorten te verevenen. Zo is de omvang van de verevening al ruwweg gehalveerd. Ook is de verdeling van de rijksbudgetten sinds beginjaar 2015 per jaar en stuk objectiever geworden en sluiten dus beter aan bij de werkelijk gemaakte kosten door de individuele gemeenten. Nu wordt voorgesteld om met ingang van 2018 geheel te stoppen met het verevenen. Omdat in het verleden de raad ook ingestemd heeft met de verevening, moet het stopzetten ook aan de raad worden voorgelegd. Tevens ligt de uitkomst van de verevening 2017 voor, net als een herberekening over 2015.

Portefeuille	Burg.	Wethouders				Secr.	B.O.
		Kok	Veldhuizen	Wikkerink	te Lindert		
Akkoord	<i>h</i>	<i>L</i>	<i>M</i>	<i>J</i>	<i>te Lindert</i>	<i>GA</i>	<i>te Lindert</i>
Bespreken					<i>te Lindert</i>		
Kopie							

Informatieblad

Nummer:

Beslispunten

1. : Vaststellen uitkomst verevening jeugdzorg 2017
2. : Vaststellen herberekening verevening jeugdzorg 2015 (optie 1)
3. : Instemmen met het voorstel om vanaf 2018 niet meer te verevenen (gaat ook naar de raad)

Inleiding

Binnen het proces van de transitie van de jeugdhulp hebben de colleges van B&W en de gemeenteraden van de 8 Achterhoekse gemeenten besloten een gezamenlijke regionale verantwoordelijkheid te willen dragen voor de financiering van de jeugdhulp door de jeugdzorgkosten met elkaar te verevenen. Voor 2015 gold dit voor de volledige jeugdzorg (exclusief uitvoeringskosten) en vanaf 2016 verevenen we alleen nog maar op risicovolle en kostbare zorg (waar gemeenten weinig invloed op hebben). Dit betreft de volgende zorgkosten:

- Landelijke zorg
- Bovenregionale zorg
- Jeugdbescherming / jeugdreclassering
- Alle regionaal ingekochte individuele voorzieningen met verblijf (7 x 24 uurs zorg)

Bij de verevening 2015 en 2016 is binnen de Achterhoek verevend op zowel overschotten als tekorten. Voor 2017 is door de gemeenteraad op 19 december 2017 besloten enkel nog op de tekorten te verevenen (de overschotten hoeven de gemeenten niet meer in te brengen in de verevening).

Hieronder gaan we in op de volgende onderwerpen:

1. Uitkomsten verevening 2017 Jeugdzorg Achterhoekse gemeenten
2. Herberekening verevening 2015 Jeugdzorg Achterhoekse gemeenten (i.v.m. inbreng compensatieregeling)
3. Verevening 2018 Jeugdzorg Achterhoekse gemeenten

1. Uitkomsten verevening 2017 Jeugdzorg Achterhoekse gemeenten

De verevening 2017 levert de volgende uitkomsten op conform de vastgestelde afspraken in colleges en - eventueel - gemeenteraden, Aalten betaalt €136.958:

	Macrobudget 2017	Begrote uitgaven voor risicovolle en kostbare zorgvormen	Aandeel binnen macrobudget et 2017	Aandeel in regio	Gerealiseerde uitgaven	Overschot / tekort t.o.v. begrote uitgaven (+ / -)	VEREVENING VAN TEKORTEN: naar aandeel in regiobudget (+ / -)	Gerealiseerde uitgaven ná verevening	RESULTAAT VAN VEREVENING : ontvangen + / betalen -
Aalten	€ 5.026.580	€ 1.891.800	37,64%	6,05%	€ 1.944.243	€ -52.443	€ -189.401	€ 2.081.201	€ -136.958
Berkelland	€ 8.056.594	€ 3.623.700	44,98%	11,60%	€ 4.054.302	€ -430.602	€ -362.794	€ 3.986.494	€ 67.808
Bronckhorst	€ 5.863.366	€ 2.328.000	39,70%	7,45%	€ 3.242.076	€ -914.076	€ -233.072	€ 2.561.072	€ 681.004
Doetinchem	€ 14.028.832	€ 7.706.900	54,94%	24,66%	€ 8.319.908	€ -613.009	€ -771.591	€ 8.478.491	€ -158.582
Montferland	€ 6.964.507	€ 3.697.400	53,09%	11,83%	€ 3.660.252	€ 37.148	€ -370.172	€ 4.030.424	€ -370.172
Oost Gelre	€ 7.508.813	€ 5.441.200	72,46%	17,41%	€ 5.760.578	€ -319.378	€ -544.756	€ 5.985.956	€ -225.378
Oude IJsselstreek	€ 8.161.924	€ 4.311.300	52,82%	13,80%	€ 5.025.804	€ -714.504	€ -431.634	€ 4.742.934	€ 282.870
Winterswijk	€ 5.640.364	€ 2.249.800	39,89%	7,20%	€ 2.334.451	€ -84.651	€ -225.243	€ 2.475.043	€ -140.592
Totaal	€ 61.250.980	€ 31.250.100	51,02%	100,00%	€ 34.341.615	€ -3.091.515	€ -3.128.663	€ 34.341.615	€ 0

Toelichting op de volgende pagina:

Macrobudget 2017

Dit is de hoeveelheid geld die de gemeente te besteden heeft voor de Jeugdzorg over het jaar 2017. Dit budget wordt ontvangen van het Rijk.

Begrote uitgaven voor risicovolle en kostbare zorgvormen

Om te bepalen of je een overschot- of tekortgemeente bent, is er een begroting verevening Jeugdzorg 2017 opgesteld. Om gelijkheid en uniformiteit te krijgen, is de begroting opgesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

- De basis voor de begroting is de werkelijke verevening 2016 (o.b.v. vastgestelde productieverantwoordingen 2016 van de instellingen);
- De genoemde bedragen uit de werkelijke verevening 2016 zijn geïndexeerd met 2%;
- Tot slot zijn de bedragen afgerond op 100-tallen.

Aandeel binnen macrobudget 2017

Hier kun je het aandeel risicovolle en kostbare zorg zien ten opzichte van het totale budget wat voor de Jeugdzorg van het Rijk wordt ontvangen. In de Achterhoek is het totale budget van de Jeugdzorg ruim € 61 miljoen. Hiervan valt ruim € 31 miljoen onder de risicovolle en kostbare zorg.

Aandeel in regio

Hier kun je het aandeel per gemeente zien ten opzichte van het budget risicovolle en kostbare zorg. Dit aandeel is bepalend in de tekorten die we gaan verevenen. Bv. gemeente Doetinchem heeft een aandeel van bijna 25% in de tekorten en de gemeente Aalten iets meer dan 6%.

Gerealiseerde uitgaven

Dit betreffen de werkelijke uitgaven risicovolle en kostbare zorg over 2017 op basis van controleverklaringen c.q. productieverantwoordingen die aanbieders hebben aangeleverd. In de Achterhoek is werkelijk voor een totaalbedrag van ruim € 34 miljoen aan risicovolle en kostbare zorg geleverd.

Overschot / tekort t.o.v. begrote uitgaven

Dit betreft het verschil tussen de begrote uitgaven en de werkelijk gerealiseerde uitgaven per gemeente. Montferland als enigste gemeente binnen de begrote budgetten is gebleven. Daartegenover laten met name de gemeenten Bronckhorst (ruim € 0,9 miljoen), Oude IJsselstreek (ruim € 0,7 miljoen) en Doetinchem (ruim € 0,6 miljoen) enorme overschrijdingen zien.

De gemeente Bronckhorst geeft aan dat ze in 2017 een 10 multiprobleem casussen hebben gehad, waarbij zware zorg ingezet moest worden (duurste cliënt koste bijna € 246.000). Dit is via de rechtbank en de huisartsen geïndiceerd. Verder een behoorlijke stijging van 24 uren zorg (56 cliënten).

De gemeente Doetinchem ziet over de gehele linie een toename van de kosten Jeugdzorg, waarbij jeugdhulp met verblijf een forse toename laat zien. Vrijwel bij alle aanbieders is er sprake van een volumetoename. Ook de toename op dagdelen is heel groot (meer dan 80%). De stijging op stuks komt grotendeels door de afsluiting van de DBC's.

Bij de gemeente Oude IJsselstreek is het een combinatie van volumestijging in het aantal cliënten (Dr. Leo Kannerhuis, Driestroom en Zozijn) en tariefstijging ('s-Heerenloo).

Verevening van tekorten naar aandeel in de regio

Het totale Achterhoekse tekort op de risicovolle en kostbare zorg is een bedrag van ruim € 3,1 miljoen. Het tekort wordt omgeslagen naar het aandeel van de individuele gemeenten in de regio. Dus bv. Doetinchem is verantwoordelijk voor bijna een kwart van het tekort van ruim € 3,1 miljoen.

Gerealiseerde uitgaven na verevening

In feite wordt het tekort van ruim € 34 miljoen wat werkelijk is uitgegeven aan risicovolle en kostbare zorg per gemeente herberekend na verevening van het tekort van ruim € 3,1 miljoen.

Resultaat van verevening: ontvangen / betalen

Hier is inzichtelijk wat iedere gemeente moet betalen of gaat ontvangen. Een negatief bedrag betekent dat je als gemeente moet betalen, een positief bedrag betekent dat je als gemeente ontvangt. De

gemeenten Bronckhorst, Oude IJsselstreek en Berkelland ontvangen, de overige 5 gemeenten moeten betalen.

2. Herberekening verevening 2015 Jeugdzorg Achterhoekse gemeenten (i.v.m. inbreng compensatieregeling)

In juni 2017 hebben de Achterhoekse gemeenten besloten om de ontvangen gelden uit de compensatieregeling Voogdij en 18+ in te brengen in de verevening.

De gemeenten Montferland en Oost Gelre hebben hiervoor een aanvraag ingediend. Deze aanvraag is door het ministerie van VWS in goede orde ontvangen en beoordeeld. Voor beide gemeenten is de aanvraag voor compensatie goedgekeurd. Beide aanvragen hebben betrekking op het budget voor voogdij.

Bij de meicirculaire 2017 hebben de gemeenten Montferland en Oost Gelre compensatie voor het jaar 2015 ontvangen voor respectievelijk € 348.096 en € 557.275. Dit is het verschil tussen het eerder aan de gemeenten Montferland en Oost Gelre toegekende budget voor voogdij 2017 en de werkelijke kosten die beide gemeenten in 2015 voor voogdijkinderen hebben gemaakt.

Om de procedure zuiver te houden dient er een herberekening plaats te vinden van de verevening 2015. Daarnaast heeft de gemeente Oost Gelre een afrekening 2015 van Horizon gekregen (Landelijk Transitie Arrangement) voor een bedrag van € 496.216. Dit bedrag had nog bij de verevening 2015 ingebracht moeten worden. We waren als Regio destijds niet op de hoogte van de werking van het LTA. Een en ander is in het MOSD besproken, maar heeft verder geen formele besluitvormingstraject doorlopen. Daarom leggen wij u 2 opties voor:

1. Herberekening verevening 2015 (met inbreng compensatieregeling en nagekomen kosten 2015 Horizon)

	Na compensatieregeling	Definitief vastgestelde verevening 2015	+ (ontvangen) / - (Betalen)
Aalten	949.086	928.923	20.163
Berkelland	-819.578	-875.123	55.545
Bronckhorst	-684.433	-721.002	36.569
Doetinchem	1.651.776	1.567.103	84.673
Montferland	-82.871	201.443	-284.314
Oost Gelre	-1.195.854	-1.211.165	15.311
Oude IJsselstreek	76.068	32.289	43.779
Winterswijk	105.806	77.532	28.274

2. Geen herberekening van de verevening 2015

De gemeenten Oost Gelre en Montferland behouden hun compensatieregeling en brengen deze niet in bij de verevening. Ook de nagekomen kosten van Horizon 2015 worden niet ingebracht. Beide gemeenten hebben de nodige tijd en energie gestoken in het opstellen van de aanvraag en gebruiken deze om hun tekorten op de voogdij te compenseren. Een bijkomend punt is dat de verevening 2015 al definitief is vastgesteld en daardoor niet meer open gebroken hoeft te worden.

Unaniem advies vanuit de financials van de acht Regiogemeenten:

Kijkend naar eerdere besluitvorming hierover bij de verevening 2017 en de solidariteitsgedachte die binnen de Achterhoek wordt nagestreefd is het advies van de financials om te opteren voor optie 1. Dit betekent voor Aalten dus een te ontvangen bedrag van € 20.163

N.b. Indien gemeenten in aanmerking komen voor de compensatieregelingen voor de jaren 2018 en 2019 dan dient er ook een herberekening plaats te vinden van de verevening 2016 en 2017. De Achterhoekse gemeenten hebben een inspanningsverplichting om uit te zoeken of men voor deze regeling in aanmerking komen.

Wat houdt de verevening 2017 en de herberekening over 2015 opgeteld nu in voor de afzonderlijke gemeenten:

Ontvangen			
		€ -11.035,71	Doetinchem
		€ -112.317,33	Winterswijk
Berkelland	€ 123.353,04	€ -123.353,04	
		€ -654.486,31	Montferland
		€ -63.087,35	Oost Gelre
Bronckhorst	€ 717.573,66	€ -717.573,66	
		€ -146.979,27	Oost Gelre
		€ -116.795,50	Aalten
		€ -62.874,16	Doetinchem
Oude IJsselstreek	€ 326.648,93	€ -326.648,93	
Betalen			
Aalten	€ -116.795,50	€ 116.795,50	Oude IJsselstreek
		€ 11.035,71	Berkelland
		€ 62.874,16	Oude IJsselstreek
Doetinchem	€ -73.909,87	€ 73.909,87	
Montferland	€ -654.486,31	€ 654.486,31	Bronckhorst
		€ 63.087,35	Bronckhorst
		€ 146.979,27	Oude IJsselstreek
Oost Gelre	€ -210.066,62	€ 210.066,62	
Winterswijk	€ -112.317,33	€ 112.317,33	Berkelland

Ter verduidelijking: Aalten verevent door aan Oude IJsselstreek het saldo te betalen van de verevening 2017 ad € 136.958 min de verrekening achteraf over 2015 ad € 20.163 = € 116.795,50 precies.

3. Al dan niet doorgaan met verevening Jeugdzorg in 2018

Vanuit het MOSD (Managers Overleg Sociaal Domein) is aangegeven een voorstel uit te werken over de verevening 2018 Jeugdzorg en deze in routing te brengen. De financials van de Achterhoek hebben zich hierover gebogen en komen tot de volgende argumenten om wel of niet meer te verevenen in 2018.

Wel verevenen in 2018

- De jeugdzorg is een open einde regeling;
- De solidariteitsgedachte binnen de Achterhoek;
- Verevenen straalt een stevige samenwerking uit binnen de Achterhoek en is daarnaast eenvoudiger om (financiële) afspraken te maken met individuele zorgaanbieders over garanties en risico's;
- Verevenen beperkt de gevolg van verhuizingen: verhuizing van een gezin met risicovolle en kostbare zorg binnen de Achterhoek heeft geen direct gevolg, verhuizing van een gezin met kostbare en risicovolle zorg van buiten de Achterhoek naar de Achterhoek wordt door alle gemeenten gezamenlijk gedragen.

Niet meer verevenen in 2018:

- In 2015 was het hele budget het uitgangspunt voor de verevening (ca. € 62 mln.) en werden tekorten en overschotten verevend, vanaf 2016 was dit beperkt tot de risicovolle en dure zorg (budget ca. €31 mln), vanaf 2017 worden overschotten niet meer onderling verrekend, gehele afschaffing is een logische laatste stap;
- Wanneer het rijk herverdeeleffecten matigt gaat dit vaak in een ingroeietermijn van 2 jaar, hier wordt al 3 jaar verevend;
- Verevenen doorkruist de eigen beleidsintenties. Dat wil zeggen: iedere gemeente heeft de toegang op zijn eigen manier geregeld wat van invloed kan zijn op de dure zorgconsumptie;

- Jeugdzorg is de uitzondering in de hele gemeentebegroting, verder wordt er nergens verevend, ook niet bij de WMO of andere beleidsonderdelen;
- Er zijn (nog) meer afspraken nodig over wat er wel / niet onder de verevening valt;
- De rijksuitkering is gebaseerd op een steeds objectievere verdeling, dit was in 2015 een heel andere situatie, toen zat er veel meer onnauwkeurigheid in de grove verdeling van de verstrekte budgetten, dat was toen een zeer legitieme reden om te gaan verevenen, maar nu gaat dit niet meer op;
- Het is erg lastig om een goede begroting op te stellen van de risicovolle en kostbare zorg (lees: zonder een gedegen onderbouwing van de begrote budgetten) om daar de verevening op te baseren;
- Elke individuele gemeente kan haar weerstandsvermogen vergroten om de risico's af te dekken (Aalten heeft haar reserve Sociaal Domein b.v. als risicobuffer, actuele stand ca 1,1 mln euro);
- Er is door het Rijk een rijksstropenpot in het leven geroepen voor de meest schrijnende gevallen;
- Het opstellen van de verevening brengt veel administratieve rompslomp met zich mee;
- De uitkomsten van de verevening geeft/gaven veel politieke discussie;
- De regionale verevening (de afrekening daarvan) wordt in de meeste jaarrekeningen als onzeker aangemerkt (ook in Aalten) waardoor de rechtmatigheid van de jaarrekening onder druk staat;
- Verevening past niet in het normale tijdschema van het afronden van de jaarrekening van de gemeente. Nu moeten gemeenten vaak wachten op elkaar. Niet verevenen vermindert de tijdsdruk;
- Iedere gemeente heeft zijn toegang tot zorg op een andere manier ingericht, hetgeen zeker van invloed is op de toekenning van zorg en daarmee de bestedingen.
- Het financieel niet meer verevenen op risicovolle en kostbare jeugdzorg de samenwerking in de regio geheel niet in de weg

De financials hebben hier op 8 mei jl. overleg over gehad en is de conclusie unaniem om voor 2018 niet meer te verevenen.

Dit is daarna besproken in het overleg van beleidsambtenaren Jeugd, het MOSD en in het Poho Sociaal van 21 juni 2018.

In het Poho Sociaal is de overschrijding van de zorgbudgetten in vrijwel alle gemeenten aan de orde geweest. De volgende maatregelen zijn genoemd:

- Onderzoek naar het oplopen van de tarieven;
- Onderzoek naar tariefopbouw;
- Onderzoek hoe we als gemeenten meer invloed krijgen op de kosten, maak een verdieping slag:
  - regie moet meer bij gemeenten liggen;
  - scherp(er) bij toegang;
  - meer aan de 'voorkant' vastleggen;
  - meer vragen stellen: bv. past uitbreiding van het aantal dagdelen bij het contract?
- Het onderwerp zorgkosten, analyse en onderzoek komt permanent op de actielijst van het PoHo;
- Meer in contact zijn met zorgaanbieders (o.a. CLM).

Over het advies "voor 2018 de Jeugdzorg niet meer verevenen binnen de Achterhoekse gemeenten" is langer gesproken binnen het Poho Sociaal. Hierbij waren Doetinchem en Oude IJsselstreek tegen het stoppen van de verevening en maakte de voormalig wethouder van Aalten Gemeente Aalten maakt een voorbehoud en laat een beslissing over aan zijn opvolger.

De andere gemeenten menen dat de energie beter ingezet kan worden in verder onderzoek naar de tekorten en zij willen stoppen met verevening. Opgemerkt wordt dat zolang we niet goed van elkaar weten hoe we de toegang regelen, dan is verevening lastig. De wethouders menen dat het verder geen gevolgen heeft voor de goede samenwerking. De gemeente Oude IJsselstreek en Doetinchem zijn echter van mening dat het stoppen met verevening wel afbreuk doet aan het solidariteitsbeginsel.

Ondanks de verschillende standpunten is een meerderheid voor het overnemen van het advies van de financials en dus voor het stoppen van verevening voor 2018 van de Jeugdzorg.

Intern overleg gevoerd met: (Afd.; Team; Persoon.)
Overlegpunten:

Participatie en Communicatie

Vervolgstappen inclusief tijdspad

- afwachten hoe de besluitvorming in andere gemeenten verloopt

Bijlagen

-

Nummer:

Beslispunten

1. : Vaststellen uitkomst verevening jeugdzorg 2017
2. : Vaststellen herberekening verevening jeugdzorg 2015 (optie 1)
3. : Instemmen met het voorstel om vanaf 2018 niet meer te verevenen (gaat ook naar de raad)

Collegebesluit

Opmerkingen van de secretaris en/of het college

☒	Conform	B. en W. 28 AUG. 2018
☐	Conform met opmerkingen:	
☐	Niet conform:	
☐	Aangehouden:	

☐	Persgesprek	☐	Ja	☐	Nee
--------------------------	-------------	--------------------------	----	--------------------------	-----